

SOJA

Glycine max

Plantenfamilie	
Leguminosae (Vlinderbloemenfamilie)	
Oorsprong	
Centraal-China.	
Plantkenmerken	
Levensduur	Eénjarig
Zaad	Na de bloei worden er peulen gevormd met één tot vier bonen.
Groeihoogte	0,5-0,75 cm
Voortplanting	Soja wordt als drachtplant door honingbijen gewaardeerd, al spelen ze slechts een beperkte rol bij de bestuiving.
Teeltkenmerken	
	Soja groeit optimaal bij een temperatuur van 30°C en een daglengte van 14 uur. Op basis van geschiktheid voor bepaalde regio's, worden sojarassen onderverdeeld in 13 rijpheidsgroepen. Vanwege de grote hoeveelheid stikstof die ze achterlaten en de gemeenschappelijke bodempathogenen, zijn peulvruchten geen goede voorvruchten voor elkaar. Soja kan daarom best na maïs, tarwe, gerst of gras geteeld worden.
Bemesting	Soja kan via zijn wortelknolletjes, die worden gevormd in symbiose met de bacterie <i>Bradyrhizobium japonicum (inoculum)</i> , stikstof binden uit de lucht. Bemesting met stikstof heeft tot op heden niet geleid tot een hogere opbrengst of een hoger eiwitgehalte. De behoefte aan fosfaat en kali is beperkt.
Bodem	Soja verkiest leemgronden, maar groeit op alle bodems die voldoende vochthoudend zijn. Soja verkiest een bodem pH tussen de 5,5 en 7.
Zaaien	Soja kiemt pas bij een bodemvochtgehalte van minimum 50%. Zaaitijdstip: eind april tot begin mei. Bij vroeg afrijpende variëteiten wordt een zaaidichtheid tussen de 650.000 en 700.000 korrels per hectare aangehouden (100 – 150 kg zaaizaad/ha), waarbij de rijenafstand varieert tussen de 15 en 40 cm. Zaaidiepte: 3 tot 5 cm. Inoculeren van de zaden is noodzakelijk voor een hogere opbrengst en eiwitgehalte. Als er nog nooit soja gestaan heeft op het perceel wordt twee maal de adviesdosis gebruikt.
Oogst	Sojabonen worden geoogst in hun droog volwassen stadium, namelijk wanneer het vochtgehalte daalt tot 14%. In Noordwest-Europa is het echter moeilijk dit percentage te halen door het klimaat en gebeurt de oogst bij een maximaal vochtgehalte van ongeveer 20%. De sojabonen zijn rijp genoeg wanneer de bonen 'rammelen' in de peul. De oogstdatum ligt tussen half september en half oktober. Oogst met een klassieke maaidorser is mogelijk waarbij het belangrijk is dat de grond vlak ligt. Het maaibord moet namelijk laag over de grond passeren om ook de laaghangende peulen te kunnen oogsten..
Opbrengst	Gemiddelde opbrengst van 3 ton/ha bij een vochtgehalte van 15%. Het drogen van de bonen na de oogst is noodzakelijk om de kwaliteit te kunnen garanderen.

Ziekten en plagen	Er kunnen in soja diverse schimmelziekten voorkomen maar in Nederland is tot op heden alleen Sclerotinia op een schadelijk niveau vastgesteld. Vlak na de opkomst zijn de jonge, frisse kiemlobben en eerste bladeren zeer gegeerd voor duiven en konijnen. Het is dus van groot belang om voorzorgsmaatregelen te nemen, bijvoorbeeld netten, een kanon of een vogelverschrikker.
Onkruid	Een grote uitdaging ligt in het onkruidvrij houden van de teelt. Soja kent een trage jeugdgroei waardoor een succesvolle onkruidbestrijding cruciaal is voor een goede opbrengst. Er zijn echter maar weinig producten erkend in België. Zaai op rijen biedt de mogelijkheid om te schoffelen.
Potentiële toepassingen	
<p>Het eiwitgehalte van deze sojabonen is erg hoog (35-40%) en de kwaliteit van het eiwit is hoogwaardig. Daarnaast bevat de sojaboon ook nog olie (15-20%) die geschikt is voor diverse toepassingen. Na de winning van de olie uit de boon blijft er een zeer eiwitrijke koek over (schroot) dat wordt gebruikt voor veevoeders.</p> <p>West-Europa is sterk afhankelijk van de import van soja. De interesse naar lokale, duurzame eiwitproductie groeit.</p>	
Wist je dat?	De olie afkomstig van de bonen is de meest geconsumeerde plantaardige olie wereldwijd.